

VRAGEN GROEN OMNIBUSENQUETE 2020

Op verzoek van diverse afdelingen van de gemeente Rotterdam voert de gemeentelijke afdeling Onderzoek en Business Intelligence jaarlijks in het begin van het jaar een Omnibusenquête uit onder Rotterdammers van 16 tot en met 85 jaar. Het betreft een enquête die naar eigen keuze schriftelijk dan wel via internet kan worden ingevuld, waarbij via aanvullend mondeling veldwerk door een gespecialiseerd extern bureau extra zorg wordt besteed aan voldoende respons onder allochtonen.

In Vragenlijst B van de Omnibusenquête 2020 zijn onder meer ook vragen over groen opgenomen. In deze notitie worden de resultaten beschreven.

De respons op de B-lijst van de Omnibusenquête bedroeg 30%, wat niet slecht is voor enquêtes in een stad als Rotterdam. Dankzij een aantal veranderingen in de aanpak is de dalende trend in de respons de laatste jaren gekeerd. Bovendien is de representativiteit van de respons de laatste jaren door een veel grotere opbrengst van het aanvullend mondeling veldwerk onder allochtonen een stuk beter dan daarvoor, al blijven sommige bevolkingsgroepen wat ondervetegenwoordigd. Uitkomsten kunnen dan ook nog steeds goed vergeleken worden met uitkomsten uit eerdere Omnibusenquêtes.

Groen- en recreatiegebieden in en rond de stad

De volgende tabel geeft inzicht in het bezoek van Rotterdammers aan de stadsparken, de Zevenhuizer Plas en de kleinere groenvoorzieningen in de buurt. Naast bezoekerspercentages zijn rapportcijfers opgenomen die aangeven hoe al deze groenvoorzieningen beoordeeld worden door de Rotterdamse gebruikers. In deze editie van de Omnibusenquête is niet gevraagd naar de frequentie van het bezoek.

Bezoek (afgelopen twaalf maanden) en waardering groenvoorzieningen door Rotterdamse bezoekers

	2020	
	Bezocht	Rapportcijfer
Kralingse Bos	70%	7,8
Het Park bij de Euromast	62%	7,6
Museumpark	55%	7,0
Vroesepark	47%	7,1
Zuiderpark	46%	7,0
Zevenhuizerplas	42%	7,1
Parkje of plantsoen in de buurt	74%	6,7
Plein in de buurt	63%	6,3
Speeltuin in de buurt	57%	6,4
Speelveld in de buurt	59%	6,3
Kinderboerderij	51%	6,6

De tabel laat zien welk deel van de Rotterdammers de verschillende groenvoorzieningen in de twaalf maanden vóór de enquête heeft bezocht. De bezoekerspercentages lopen sterk uiteen. Van de parken binnen de stad zijn het Kralingse Bos en het Park bij de Euromast favoriet. Bijna driekwart (70%) van de Rotterdammers bezocht het Kralingse Bos en bijna twee derde (62%) bezocht het Park bij de Euromast het afgelopen jaar. Van de stadsparken werd het Zuiderpark door de kleinste groep bezocht (46%).

Van de voorzieningen in de buurt zijn de parkjes en plantsoenen in de buurt het meest bezocht (74%). Het aandeel bezoekers van de andere buurtvoorzieningen ontloopt elkaar niet erg en varieert van ruim de helft (kinderboerderijen: 51%) tot bijna twee derde (pleintjes in de buurt: 63%). De populariteit van het Kralingse Bos en het Park is ook terug te zien in het gemiddelde rapportcijfer dat deze parken krijgen van de bezoekers; een 7,8 voor het Kralingse Bos en een 7,6 voor het Park. De andere stadsparken en de Zevenhuizer Plas scoren beduidend lager (7,0 en 7,1). De kleinere voorzieningen in de buurt worden minder positief beoordeeld. Parkjes en plantsoenen in de buurt en kinderboerderijen krijgen van de bezoekers het hoogste gemiddelde rapportcijfer (6,7 en 6,6). De overige voorzieningen worden beoordeeld met een rapportcijfer rond de 6,3.

Vergelijkingen met eerdere jaren

De volgende tabel bevat de bezoekerspercentages van groenvoorzieningen in 2020 in vergelijking met zeven eerdere meetjaren.¹ Rechts in de tabel zijn cijfers over de waardering van groenvoorzieningen van 2020 opgenomen en van drie eerdere meetjaren. Sommige cellen in de tabel zijn leeg omdat niet alle voorzieningen in alle jaren behandeld zijn. Kijkend naar de tabel valt op dat vooral de bezoekerspercentages van de groenvoorzieningen in 2019 en 2020 erg afwijken van de uitkomsten van de eerdere jaren. Zo heeft het aandeel bezoekers van het Kralingse Bos jarenlang rond de 50% gelegen en zou dit in 2019 en 2020 zijn toegenomen tot 71% en 70%. Een dergelijke plotselinge toename in het bezoekersaandeel bij alle voorzieningen zonder aanwijsbare aanleiding is niet aannemelijk. Het is waarschijnlijk dat deze verschillen op zijn minst voor een deel te maken hebben veranderingen in de vraagstelling in de Omnibus van 2019. Het is niet uit te sluiten dat dit (in mindere mate) ook verklaart waarom de gemiddelde rapportcijfers van de meeste voorzieningen in 2019 iets lager lijken te liggen. (Zie verdere toelichting in de bijlage 'Toelichting vraagstelling bezoek en waardering recreatiegebieden'.)

¹ De bezoekerspercentages van 2005, 2007 en 2011 zijn gebaseerd op de Vrijetijdsomnibus (VTO) in plaats van op de Omnibusenquête. Zie de rapportage *Initiatieven, voedsel, stadslandbouw en recreatiegebieden* (OBI, 2013) voor een uitgebreidere toelichting.

Bezoek (afgelopen twaalf maanden) en waardering groenvoorzieningen door Rotterdammers door de jaren

	Rapportcijfers											
	2011	2013	2014	2016	2017	2019	2020	2014	2016	2017	2019	2020
Kralingse Bos		45%	51%	45%	46%	71%	70%	7,6	8,0	7,7	7,8	7,8
Het Park		36%	40%	31%	39%	66%	62%	7,3	7,5	7,6	7,5	7,6
Museumpark		23%	27%	22%	32%	58%	55%	7,0	7,1	7,1	6,9	7,0
Vroesepark		12%	14%	14%	21%	47%	47%	7,0	7,4	7,3	6,9	7,1
Zuiderpark		17%	19%	18%	21%	46%	46%	7,2	7,3	7,3	6,8	7,0
Zevenhuizer Plas	14%	14%	18%	16%	17%	42%	42%	7,3	7,5	7,5	6,9	7,1
Parkje of plantsoen in de buurt		33%	37%	34%		74%	74%	7,0	7,2		6,6	6,7
Kinderboerderij		21%	24%	20%		55%	51%	7,4	7,6		6,6	6,6
Plein		16%	20%	17%		61%	63%	6,5	6,7		6,1	6,3
Speeltuin		15%	19%	15%		58%	57%	6,9	7,1		6,1	6,4
Speelveld		13%	15%	11%		57%	59%	6,5	6,7		6,0	6,3

Groen in de woonomgeving

De vervolgvragen (vraag 44 t/m 47) gingen verder in op verbeterwensen en de beleving van en tevredenheid met het groen in de woonomgeving.

In vergelijking met vorig jaar is men dit jaar iets minder ontevreden over de meeste zaken dan vorig jaar. Nog steeds vindt 39% van de Rotterdammers het beheer en onderhoud van de parkjes en plantsoenen in de eigen buurt voor verbetering vatbaar. Dit jaar staat de inrichting op nummer twee van zaken die voor verbetering vatbaar zijn. De toegankelijkheid (paden, bankjes, bewegwijzering) is dit jaar toegevoegd, 13% vindt dit voor verbetering vatbaar. Zie onderstaande tabel.

Wat moet er volgens u aan de parkjes/ plantsoenen bij u in de buurt worden verbeterd?

Verbeteringen	2019	2020
het beheer en onderhoud	43%	39%
meer of andere leuke dingen om daar te doen	31%	24%
de inrichting	28%	28%
de veiligheid	21%	21%
niets (het is goed zoals het nu is)	19%	21%
dat weet ik niet / geen mening	11%	12%
de bereikbaarheid	3%	4%
toegankelijkheid		13%

Rotterdammers konden ook aangeven wat voor andere zaken zij nog voor verbetering vatbaar vonden. Een groot deel van deze andere zaken zijn alsnog hergecodeeerd naar bovenstaande categorieën. Veel mensen noemden bijvoorbeeld, dat dingen kapot waren / er te veel zwerfvuil lag of dat er verlichting moest worden aangebracht, deze zijn onder beheer en onderhoud en de inrichting geplaatst. Daarnaast noemden nog veel Rotterdammers (6%) dat er in hun buurt (meer) groen, plantsoenen/parkjes zouden moeten komen, en 12 Rotterdammers (1 %) noemen overlast van hangjongeren, drugs of lawaai als verbeterpunt. De categorieën zijn overigens soms voor meerdere uitleg vatbaar. Iemand die vindt dat er meer bankjes bij zouden moeten komen, kan dat bij inrichting en toegankelijkheid plaatsen. Vindt iemand dat er sport of speel toestellen moeten

komen, bij inrichting en meer leuke dingen, veiligere speeltoestellen of parkeerplaatsen zijn ook in verschillende categorieën te plaatsen. Ook de toevoeging van toegankelijkheid kan een reden zijn dat de andere categorieën iets zijn afgenomen.

De volgende tabel laat zien dat de genoemde verbeterpunten verschillen per gebied². Van de inwoners van Noord en Kralingen-Crooswijk is bijna de helft niet tevreden over het beheer en onderhoud van hun buurtgroen. In deze buurten is deze ontevredenheid ten opzichte van vorig jaar toegenomen (van. 42% naar 47% respectievelijk van 34% naar 46%). Inwoners van Feijenoord zijn de inwoners in vergelijking met 2019 minder vaak ontevreden over het beheer en onderhoud (van 54% naar 30%). Meer leuke of andere dingen kunnen doen in de nabijgelegen parkjes en plantsoenen werd relatief vaak genoemd door de inwoners van Hoogvliet (31%) en Delfhaven (28%). Hieraan schijnt dit jaar minder behoefte te bestaan in IJsselmonde (18%), Kralingen-Crooswijk en Hillegersberg-Schiebroek (19%). Een aanzienlijk deel van de inwoners van IJsselmonde zou een verbetering van de inrichting van hun parkjes en plantsoenen op prijs stellen (46%). Veiligheid wordt nog steeds relatief vaak genoemd als aandachtspunt in Charlois (36%) en in IJsselmonde (31%).

Wat moet er volgens u aan de parkjes / plantsoenen bij u in de buurt worden verbeterd? (naar gebied)

	beheer en onderhoud		meer of andere leuke dingen om daar te doen		de inrichting		de veiligheid		niets (het is goed zoals het nu is)		de bereik- baarheid		toeganke- lijkheid
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2020
Feijenoord (N=122)	54%	30%	36%	24%	27%	29%	22%	21%	14%	18%	6%	3%	22%
Hoogvliet (N=60)	52%	44%	29%	31%	29%	29%	16%	25%	20%	13%	0%	5%	20%
Charlois (N=87)	50%	39%	25%	23%	25%	19%	36%	36%	17%	22%	3%	4%	8%
IJsselmonde N=91)	47%	38%	35%	18%	25%	46%	32%	31%	16%	18%	6%	1%	11%
Noord (N=77)	42%	47%	37%	27%	22%	32%	15%	18%	19%	18%	2%	1%	8%
Hillegersberg-Schiebroek (N=82)	42%	35%	23%	19%	33%	30%	13%	14%	23%	27%	3%	6%	14%
Prins Alexander (N=180)	42%	41%	28%	23%	30%	21%	19%	22%	28%	26%	3%	4%	16%
Delfshaven (=136)	37%	37%	31%	28%	27%	31%	24%	20%	14%	21%	4%	3%	8%
Kralingen-Crooswijk (N=88)	34%	46%	33%	19%	26%	25%	13%	14%	17%	20%	2%	4%	10%
Centrum (N=74)	30%	34%	39%	26%	42%	31%	21%	16%	21%	8%	2%	6%	10%

² De volgende gebieden zijn niet weergegeven in verband met kleine aantallen (n<50): Overschie (n=31), Pernis (n=3), HvH (n=18) en Rozenburg (n=19).

Tevredenheid met de hoeveelheid groen in de eigen buurt

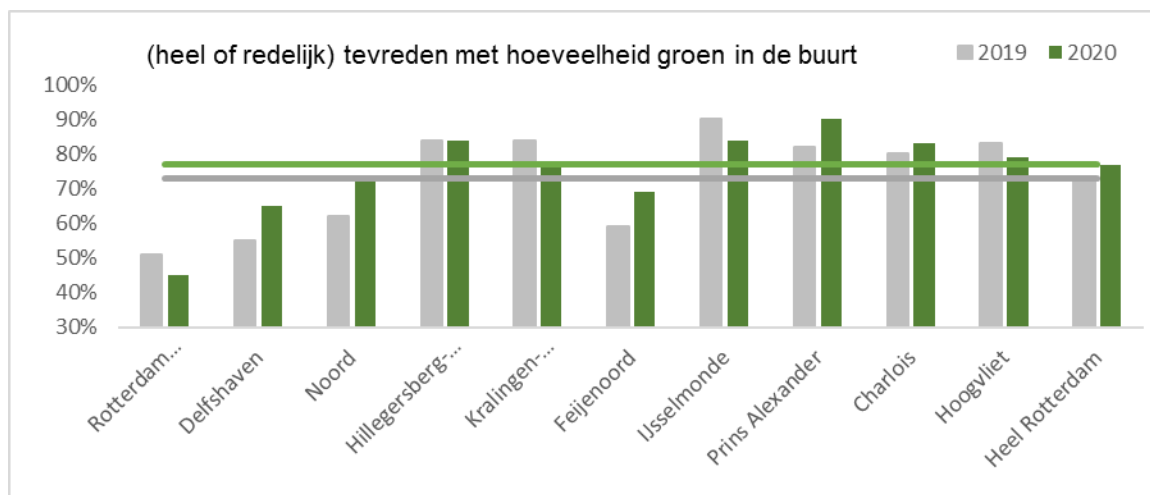
De tevredenheid met de hoeveelheid groen in eigen buurt liet de afgelopen jaren een dalende trend zien, maar is nu in elk geval weer iets hoger dan vorig jaar (van 73% naar 77%). Het aandeel Rotterdammers dat helemaal niet tevreden is nam ten opzichte van vorig jaar weer iets af van 7 % tot 5% (zie onderstaande tabel).

Hoe tevreden bent u over de hoeveelheid groen in uw eigen buurt?

	2015	2017	2019	2020
heel tevreden	34%	29%	21%	23%
redelijk tevreden	45%	52%	52%	53%
niet zo tevreden	13%	14%	20%	19%
helemaal niet tevreden	8%	5%	7%	5%
totaal	100%	100%	100%	100%

Verschillen per buurt

Ook deze tevredenheid verschilt per buurt. Onderstaande grafiek toont dat bewoners van Rotterdam Centrum het minst zijn over de hoeveelheid groen in de buurt. Het aantal bewoners dat (heel of redelijk) tevreden is, is het afgelopen jaar in het Centrum ook nog afgenomen. Ook in Delfshaven en Feyenoord zijn in vergelijking met heel Rotterdam minder bewoners tevreden, maar in vergelijking met 2019 lijken meer bewoners van deze buurten tevreden over het groen in de buurt. De rechte lijnen tonen het gemiddelde voor heel Rotterdam (73% in 2019 en 75% in 2020)

Groener of minder groen?

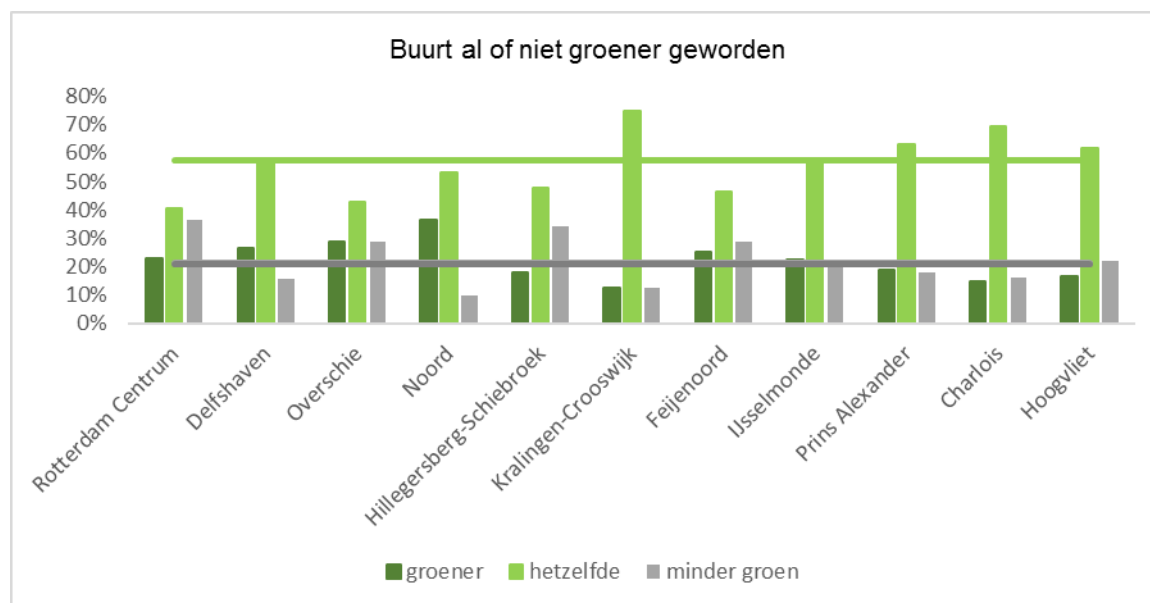
Een op de vijf Rotterdammers (21%) is van mening dat hun buurt de afgelopen drie jaar (een beetje of veel) groener is geworden; zie onderstaande tabel. In 2015 gold dit nog voor 33%.

Is uw buurt in de afgelopen drie jaar groener of minder groen geworden?

	2015	2017	2019	2020
mijn buurt is veel groener geworden	10%	6%	4%	6%
mijn buurt is een beetje groener geworden	23%	17%	19%	16%
in mijn buurt is niets veranderd als het gaat om groen	50%	59%	56%	58%
mijn buurt is een beetje minder groen geworden	8%	10%	15%	14%
mijn buurt is veel minder groen geworden	8%	8%	6%	7%
totaal	100%	100%	100%	100%

Verschillen per buurt

In onderstaande grafiek worden de verschillen per buurt weergegeven. In Noord vinden de bewoners hun buurt het vaakst groener geworden; inwoners van Rotterdam Centrum en Hillegersberg/Schiebroek vinden de buurt het vaakst minder groen geworden. Opvallend is dat de meningen hierover vaak verdeeld zijn, in het Centrum vindt namelijk ook bijna een kwart van de bewoners het juist groener geworden. In Overschie zijn de meningen hierover helemaal verdeeld. De rechte lijnen tonen weer de gemiddelden over alle inwoners van Rotterdam; de onderste twee lijnen vallen precies gelijk, 21% van de Rotterdammers vindt dat de buurt groener is geworden en eveneens 21% vindt dat de buurt minder groen is geworden (in de tabel hierboven zijn afgeronde cijfers weergegeven, waardoor het totaal in bovenstaande tabel op 22% lijkt te komen).

Genoeg groen waar kinderen kunnen spelen?

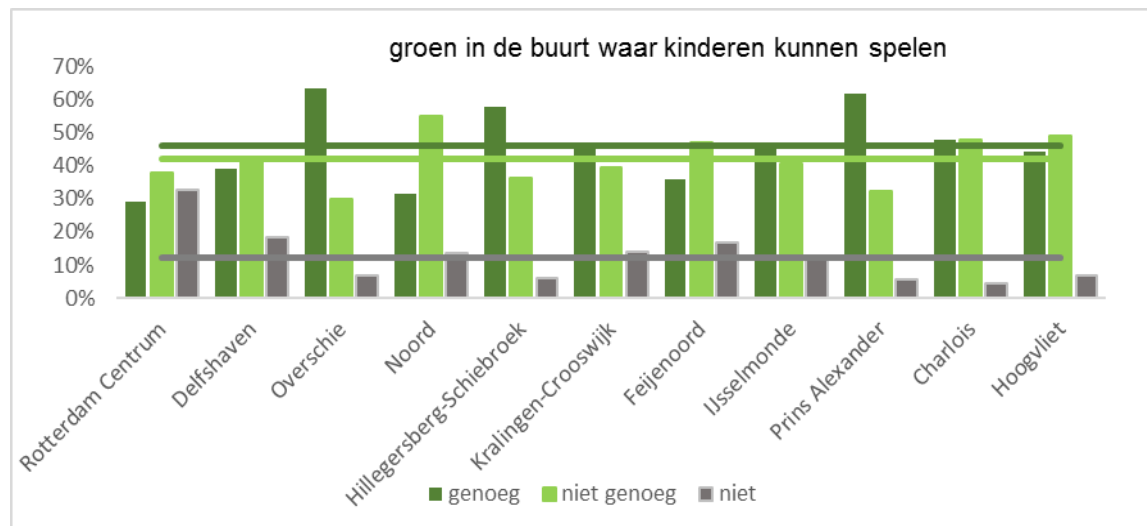
Onderstaande tabel tenslotte laat zien dat het aandeel Rotterdammers dat van mening is dat er voldoende groen in hun woonomgeving is waar kinderen kunnen spelen ten opzichte van 2019 in elk geval weer iets is gestegen.

Vindt u dat er in uw buurt genoeg groen is waar kinderen kunnen spelen?

	2015	2017	2019	2020
dat is er genoeg	48%	52%	40%	46%
dat is er wel, maar het is niet genoeg	39%	38%	47%	42%
dat is er helemaal niet	14%	10%	13%	12%
totaal	100%	100%	100%	100%

Verschillen per buurt

Inwoners van Overschie, Hillegersberg-Schiebroek en Prins Alexander zijn het vaakst te spreken over de hoeveelheid groen waar kinderen kunnen spelen. Vooral in Rotterdam Centrum vindt men minder vaak dan gemiddeld dat hier sprake van is. In Rotterdam Centrum vindt bovendien een vrij grote groep (33%) dat het hieraan helemaal ontbreekt in de omgeving. De rechte lijnen tonen weer de gemiddelden over alle inwoners van Rotterdam

Voor alle verdere inlichtingen:

Berdi Christiaanse, 06 37 39 77 67, hba.christiaanse@rotterdam.nl.

Onderzoek en Business Intelligence; augustus 2020.

Auteur: Berdi Christiaanse.

Voor meer informatie: <http://www.onderzoek010.nl>

Gemeente Rotterdam